

gemeente
Zoetermeer

Schets op hoofdlijnen van ontwikkelingen

Perspectiefnota 2024: blijven doen wat nodig is, maar financiële onzekerheid vanaf 2026

Deze Perspectiefnota 2024 is de eerste van het nieuwe college. Vorig jaar vonden in deze periode de voorbereidingen voor het nieuwe coalitieakkoord nog plaats. Bij de uitvoering van de doelen uit het coalitieakkoord moet dit college ook rekening houden met de financiële onzekerheid in 2026. Als we nu veel voorstellen voor structureel nieuw beleid doen, kan het zijn dat de gemeente er over een paar jaar financieel niet meer goed voor staat. We zoeken daarom naar een balans tussen verantwoord financieel beleid en het blijven werken aan onze stad. Uitgangspunt blijft om de visie Zoetermeer 2040 uit te voeren. De gemeente heeft hiervoor verschillende plannen die we aan u presenteren in deze perspectiefnota.

Woningbouw

In de toekomstvisie van Zoetermeer en het coalitieakkoord krijgt het reduceren van het woningtekort in de stad veel aandacht. 'Woningbouw als aanjager' is niet voor niets een van de belangrijke programma's van Zoetermeer 2040. We willen bouwen naar behoefte, met het oog op groei, duurzaamheid en diversiteit. Dat betekent meer typen woningen van een hogere kwaliteit. Om de wachtlijsten aan te pakken en nieuwe inwoners aan te trekken is een hogere snelheid in de bouw essentieel.

Onze deelname aan de Regionale Realisatieagenda Wonen Haaglanden is dan ook vooral vanuit dat belang: versnelling op de woningbouw. Tot 2025 richten we ons op de versnelling van bestaande projecten. In de periode 2025-2030 richten we ons op een blijvende hogere jaarlijkse productie. Deze nieuwe woningen komen vooral in de Binnenstad en in Entree. Voor beide gebieden krijgen we subsidies van het rijk. Hiervoor wordt weer budget voor het kernteam Zoetermeer 2040 en het programma 'Woningbouw als aanjager' opgenomen in deze Perspectiefnota 2024.

Veiligheid

Een veilige stad is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke en leefbare stad. We zetten in Zoetermeer fors in op het tegengaan van veiligheidsproblemen, zoals incidenten met jongeren en steekwapens. Samen met Den Haag en Delft hebben we in 2022 de krachten gebundeld om dit geweld aan te pakken. Naast inbraken en straatroven zien wij steeds meer sociale en digitale criminaliteit. In de veiligheidsaanpak staan maatregelen om dit tegen te gaan én te voorkomen. Veiligheid is vaak ook gekoppeld aan het sociaal domein, zorg, wonen en het onderwijs. Dit vergt meer inzet en meer samenwerking binnen en buiten de gemeente met steeds meer verschillende partijen. Zo moet Zoetermeer ook in 2040 een fijne, veilige stad zijn om in te wonen en werken.

Energiearmoede

Ook in de aankomende periode is er nog steeds sprake onzekerheid op de energiemarkt en de financiële markt. Prijsstijgingen voor levensmiddelen, energie en zorg vragen ook in 2024 nog extra aandacht van de gemeente. Ook onze inwoners hebben hier last van. Steeds meer Zoetermeesters hebben moeite om rond te komen. De gemeente wil de bestaande regelingen behouden en financiële ruimte reserveren om op deze groeiende hulpvraag te kunnen anticiperen. Onderdeel daarvan is het uitbreiden van de ambtelijke capaciteit specifiek gericht op het herstellen van bestaanszekerheid.

Naast het tegengaan van armoede, willen we zorgen voor meer werkgelegenheid. Zoetermeer is onderdeel van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. Het kabinet wil de infrastructuur van deze arbeidsmarktregio anders inrichten: per arbeidsmarktregio komt een regionaal werkcentrum. Zo kunnen we de dienstverlening aan werkgevers, werknemers en werkzoekenden in één geheel aanbieden. In 2023 zijn de voorbereidingen voor het regionaal werkcentrum gestart. Het college heeft de ambitie om het regionaal werkcentrum in 2024 te laten starten.

Jeugd

De Jeugd- en gezinshulp staat onder druk. Dat heeft twee oorzaken. Steeds meer jeugdigen hebben jeugdzorg nodigen een aanhoudend personeelstekort. De mensen die hieraan werken ervaren steeds meer werkdruk. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd vindt het onacceptabel dat sommige gezinnen lang

moeten wachten op hulp. Dit wil de gemeente zoveel mogelijk voorkomen. De gemeente wil de wachttijd dus verkorten en daarvoor zijn meer mensen nodig. De gemeente vraagt verder aandacht voor een verbetering van het zorgstelsel op landelijk niveau en afspraken met het rijk over voldoende geld in de Hervormingsagenda Jeugd. Wij gaan op meerdere manieren aan de slag met het verbeteren van de instroom, doorstroom en uitstroom bij jeugdhulp en de sturing hierop.

Wmo

De gemeente heeft te maken met toenemende wachtlijsten van mensen die een Wmo-aanvraag doen. Het aantal Wmo-aanvragen blijft toenemen en de afhandelingstermijnen komen onder druk te staan. In deze Perspectiefnota 2024 wordt budget gevraagd om de personele capaciteit voor de uitvoering van Wmo taken structureel uit te breiden, zodat we de aanvragen zorgvuldig kunnen afhandelen binnen de gestelde termijn. Om goede dienstverlening te blijven bieden en geen achterstanden meer op te lopen, is het ook belangrijk dat we de werkvoorraden en doorlooptijden goed in de gaten houden.

Toegankelijkheid vastgoed

Het college wil stappen zetten om de stad toegankelijker te maken voor mensen met een handicap of beperking en daarbij beginnen het wegnemen van hindernissen bij onder meer het Stadstheater, zwembad De Veur en sportaccommodaties. Deze perspectiefnota maakt hiervoor financiële ruimte beschikbaar zodat hier goede stappen in worden gezet. De praktijk leert dat we veel vanuit huis blijven werken en steeds meer hybride vergaderen in het stadhuis. Door het verbeteren van de inrichting en het functioneren van Stadhuis-Forum wil het college ook invulling geven aan de uitkomsten van de evaluatie naar de beleving en het gebruik van het stadhuis. Op die manier wil het college bijdragen aan het werkgenot van het gemeentelijk personeel.

Aanbod voor sport bewegen en cultuur

Combinatiefunctionarissen zijn onmisbaar om in 2040 een goed aanbod te hebben voor sport, bewegen en cultuur. De komende jaren willen we in Zoetermeer meer gebruikmaken van bestaande activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Hierbij maken we ook een koppeling met sociaal domein, bijvoorbeeld door het promoten van gezondheid en het tegengaan van eenzaamheid. Verder zijn vitale sportaanbieders belangrijk in het sportbeleid. Om dit kracht bij te zetten biedt de gemeente extra steun rondom procesbegeleiding. Bijvoorbeeld bij het komen tot een fusie of nadere samenwerking van verenigingen. Of door buitengymplekken in buurten met hoogbouw te realiseren. De komende periode verkennen we de mogelijkheden hiertoe. Naast sport kijkt de gemeente ook naar het aanbod van de stads- en speelboerderijen. Bezien wordt of het aanbod nog aansluit en blijft aansluiten op de behoeften van inwoners. We inventariseren bijvoorbeeld ook de mogelijkheden voor nieuwe boerderijen in de omgeving van Entree en de Binnenstad.

Duurzaamheid

Om de landelijk gestelde doelen te halen richt de gemeente zich op drie pijlers: het verduurzamen van de gebouwde omgeving, de energiearchitectuur en de mobiliteit. Binnen deze drie pijlers is het zaak om de komende tijd verder op te schalen. De intensivering is berust op het benutten van landelijke regelingen, zoals het Nationaal Isolatieprogramma voor lokale huiseigenaren. Daarnaast wordt het Energieloket beschikbaar gesteld voor een bredere groep inwoners en breiden we dit loket uit tot een ondernemersloket voor bedrijven & utiliteiten.

Belangenbehartiging New Towns

In 2023 startten een aantal gemeentes, waaronder Zoetermeer, het 'Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns'. Dit Leernetwerk volgde uit het New Town Congres dat Zoetermeer op 28 november 2022 organiseerde. We willen hiermee meer kennis en inzicht opdoen om onze gemeenten toekomstbestendig te ontwikkelen. Dat is belangrijk, omdat Zoetermeer niet de enige gemeente is die met New Town-problematiek te kampen heeft. Meer New Towns lijken

dezelfde soort problemen te hebben. Voor meer inzicht doen wij onderzoek naar de specifieke situatie van New Towns. Dat onderzoek vindt naar verwachting in 2023 plaats in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en andere New Towns.

Samenvattend

Voor de korte termijn is de financiële positie van de gemeente positief. Dit biedt ons in 2024 en 2025 ruimte om te investeren, te anticiperen en verder uitvoering te geven aan het coalitieakkoord. Bij alle uitgaven die we doen, dienen we ons wel bewust te blijven van de gevolgen ervan op onze meerjarige structurele begroting. Gezien de onzekerheid en de lopende onderhandelingen over de toekomstige financieringssytematiek is behoedzaamheid gewenst, maar zijn ingrijpende bezuinigingen nu te voorbarig en onverstandig. Verantwoord financieel beleid in combinatie met investeren in een toekomstbestendige stad is het uitgangspunt in deze perspectiefnota. Onze ambitie blijft om Zoetermeer een aantrekkelijke stad te laten zijn. Een stad waarin iedereen kan meedoen, waarin iedereen zich veilig voelt en iedereen prettig kan wonen. En ook een stad met een groene, aantrekkelijke, leefomgeving met sport- en cultuurvoorzieningen waar iedereen van kan genieten. Daarvoor zorgen we met de visie Zoetermeer 2040. Vanuit die visie gaan we onze plannen en ambities uitwerken. Zo doen we samen wat nodig is om tot ons gewenste toekomstbeeld te komen.